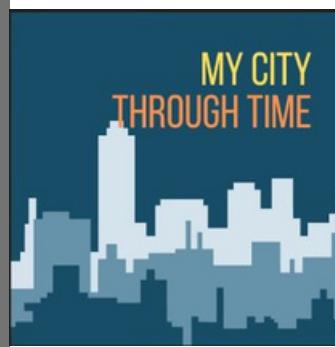

MY CITY THROUGH TIME

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

02

O PROJEKTU

- Projekt „Moj grad kroz vrijeme. Istraživanje naših gradova kroz povjesno i građansko obrazovanje (MCT)“ želi doprinijeti prepoznatljivosti i poboljšanju rada s mladima i njegovih praksi te ojačavanju veza između rada s mladima i građanskog i povjesnog obrazovanja.
- Cilj projekta je pružiti partnerskim i drugim organizacijama koje rade s mladima nove vještine, kompetencije, metode rada i materijale vezane uz rad s mladima te povjesno i građansko obrazovanje. Ujedno, zbog svoje tematske usmjerenosti, projekt ima za cilj uključiti mlade u promišljanje o razumijevanju različitosti, važnosti interkulturalnog dijaloga, inkluzije i ljudskih prava.

Projekt je nastao iz ideje da gradovi u kojima živimo nisu neutralni, već su nositelji vrijednosti i narativa te ih komuniciraju kroz elemente svog javnog prostora, kao što su spomenici, nazivi ulica i trgova te arhitektura. Kritički istražujući svoje gradove kroz metode povjesnog i građanskog obrazovanja, projektni partneri bavit će se različitim temama relevantnim za današnju mladež, poput porasta radikalizacije, nacionalizma i populizma, pitanja ravnopravne zastupljenosti te širenja stereotipa i predrasuda među mladima. Iz tog razloga, kroz aktivnosti i rezultate projekta mlađi će postati sposobniji kritički pristupiti složenim temama vezanim uz povjesne i društvene promjene u 20. stoljeću te bolje razumjeti podrijetlo i uzroke suvremenih izazova, uključujući pitanja poput sjećanja, identiteta, predstavljanja, uključivosti i demokracije.

03

O DOCUMENTI

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću nevladina je organizacija osnovana 2004. godine u Zagrebu s ciljem uključivanja u društveni proces i dijalog o suočavanju s prošlošću među različitim društvenim strukturama, uključujući mlade. Djelokrug rada Documente obuhvaća sljedeća područja: razvoj obrazovnih politika za uključivanje mladih u društvene procese i dijalog o prošlosti; razvijanje neformalnih i informalnih metoda za uključivanje mladih u praksi građanskog obrazovanja i proučavanje povijesti; njegovanje kulture sjećanja među mladima u Europi; promicanje solidarnosti i nenasilja; doprinos razvoju javnih politika o dijalogu i suočavanju s prošlošću; suradnja s europskim i regionalnim organizacijama na promicanju demokratizacije i ljudskih prava; prikupljanje, arhiviranje i objavljivanje povijesnih dokumenata; prikupljanje podataka i objavljivanje studija o pitanjima ljudskih prava; praćenje sudskih procesa na lokalnoj i regionalnoj razini.

ZAJEDNIČKI SPOMENICI

04

Naziv radionice

Zajednički spomenici

Cilj

Stvoriti spomenik koji bi mogla dijeliti zajednica, a koji promiče zajednički život i mir.

Vrijeme

2 sata

Ciljna skupina/e

Sve dobi, ali ovisno o slučaju, mlađim sudionicima može biti potrebno više kontekstualizacije i novinskih članaka na njihovom materinjem jeziku.

Format

Online

Ključne riječi (tema)

Spomenici, „neželjena“ baština, aktivizam, reprezentacija.

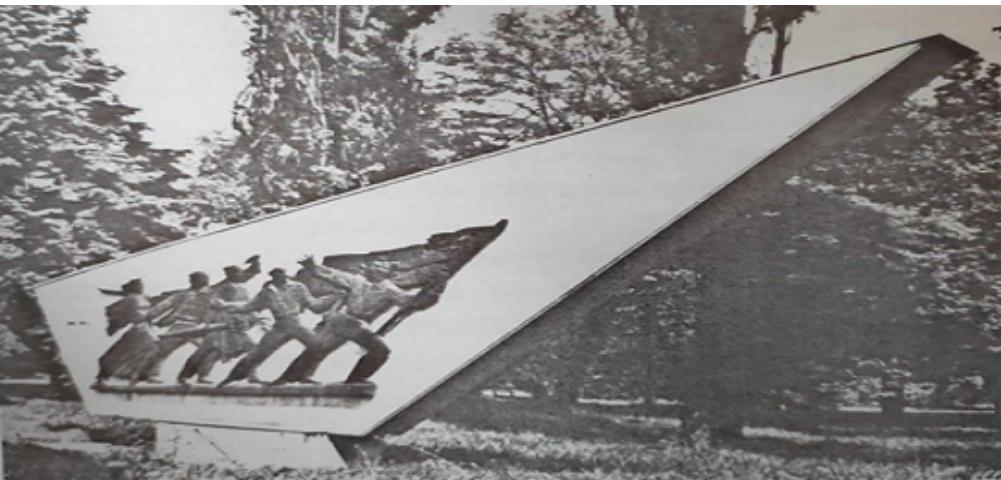
1. Uvod (45 minuta)

- **Predstavljanje radionice**

Gradovi u kojima živimo nisu neutralni, već su nositelji vrijednosti i narativa, koji se svojim građanima komuniciraju kroz elemente javnog prostora, kao što su spomenici, nazivi ulica i trgova te arhitektura. Budući da se povijest i naše tumačenje povijesnih događaja uvijek mijenja, mnogi spomenici koji su izgrađeni da odražavaju vrijednosti društva 20. stoljeća danas su konfliktna i "neželjena" baština. Posljednjih nekoliko godina građani postaju sve aktivniji u borbi protiv ovih "neželjenih" narativa, a primjer u tom smislu su prosvjedi i uklanjanje spomenika koji slave kolonijalizam u raznim europskim gradovima.

- **Čitanja za zagrijavanje i rasprave (40 minuta)**

Podijelite sudionike u grupe od 3 do 4 osobe u zasebne online prostorije. Svaka skupina dobiva članak za čitanje i raspravu, koji se fokusira na kontroverzne spomenike i problematično nasljeđe.

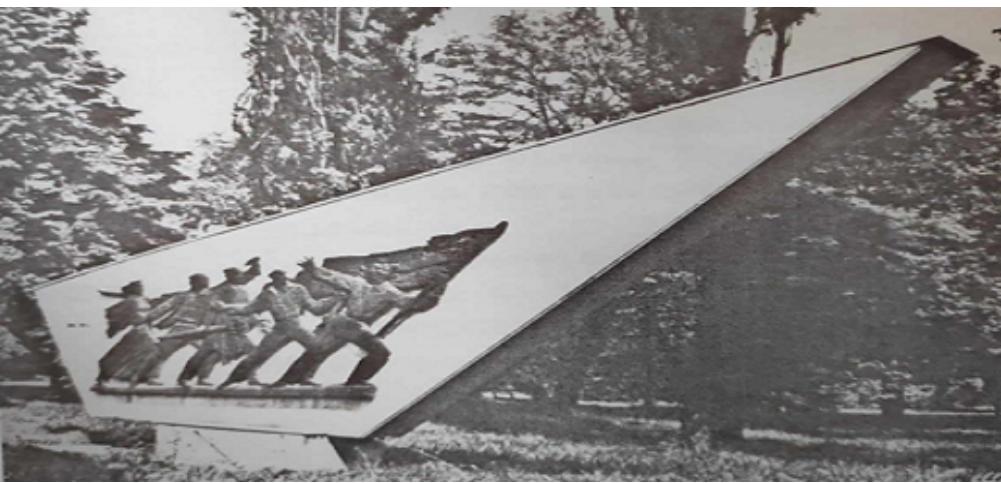

Članke možete odabrati i prilagoditi svojim potrebama, a predloženi članci mogu biti:

- 1) [When is it right to remove a statue? - BBC News](#)
- 2) [Milan mayor refuses to remove defaced statue of Italian journalist | Italy | The Guardian](#)
- 3) [Anti-Fascist Monuments: Croatia's 'Unwanted Heritage' | Balkan Insight](#)
- 4) [After 30 Years of Debate, Bulgaria Dismantles Red Army Monument | Balkan Insight](#)
- 5) [Last public statue of Spanish dictator Franco is removed | Francisco Franco | The Guardian](#)

Svaka grupa također dobiva niz pitanja o kojima zajedno raspravljuju:

- Zbog čega je spomenik u članku “neželjen”?
- Što mislite, je li ispravno - u ovom slučaju - ukloniti spomenik?
- Znate li za problematične spomenike u svom gradu? Jesu li uklonjeni?
- Nakon rasprave, grupe se vraćaju zajedno u glavnu prostoriju.

2. Radionica (45 minuta)

U istim manjim grupama kao i dosad, sudionici imaju zadatku raspravljati i osmisliti ideju spomenika koji bi komunicirao vrijednosti zajedničkog života, razumijevanja različitih perspektiva, mira i pomirenja. Nasuprot "neželjenoj" baštini, stvorene spomenike trebala bi dijeliti zajednica.

U manjim grupama mogu raspravljati o tome kako bi spomenik izgledao (koji elementi, slike, natpisi...), a zatim ubaciti upit u AI, koji će pripremiti vizualnu sliku njihovih ideja.

Moguća umjetna inteligencija za korištenje može biti: [Free AI Image Generator: Online Text to Image App | Canva](#); or [Craiyon - Your FREE AI image generator tool: Create AI art!](#); ali AI također procesuira svaki tekst u sliku.

3. Zaključak i refleksija (30 minuta)

Povratak u zajedničku internetsku prostoriju, sudionici predstavljaju svoje upute i slike koje su generirane prema njihovim idejama.

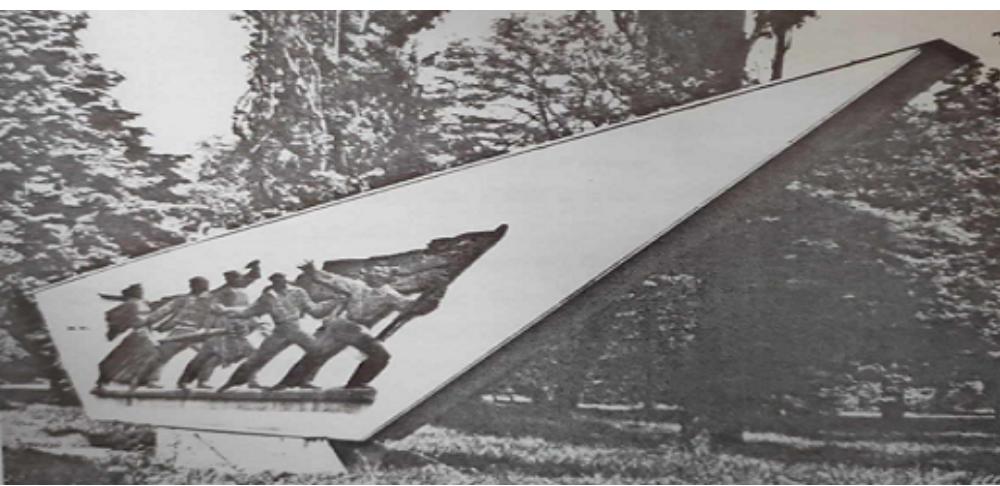
Pozovite ih da podijele svoju raspravu i kako su zajedno radili na definiranju upita. Možete im postaviti sljedeća pitanja:

Jeste li se složili oko ključnih riječi koje ćete koristiti?
Je li umjetna inteligencija razumjela vaš upit?

Potrebni materijali

Online platforma za sastanke; AI platforma.

Vještine (razvijaju ih sudionici)

- Grupni rad
- Bolje razumijevanje izazova povezanih s "neželjenim naslijedjem"
- Razumijevanje različitih perspektiva i gledišta

Savjeti:

Predložite sudionicima da budu konkretni sa svojim upitim ili će AI generirati vrlo slične slike.

Primjer:

Izvor: [Free AI Image Generator: Online Text to Image App | Canva](#); slika generirana s upitom "spomenik s bijelim i plavim cvijetom".

Autor:

Documenta

“OTPOR”: PRIČE SVJEDOKA VREMENA

10

Naziv radionice

“Otpor”: priče svjedoka vremena

Cilj

Promišljanje koncepta otpora i njegovih političkih i društvenih veza kroz osobne priče svjedoka vremena.

Vrijeme

2 sata

Ciljna skupina/e

Budući da su priče svjedoka vremena povezane s hrvatskom poviješću, predlažemo da se radionica organizira sa starijim polaznicima (posljednji razredi srednjoškolaca ili studenata).

Format

Radionica uživo (osobno).

Ključne riječi (tema)

otpor, aktivizam, solidarnost, svjedoci vremena, usmena povijest

1. Uvod: vježba zagrijavanja (30 minuta)

Započnite radionicu vježbom zagrijavanja koja će sudionicima omogućiti raspravu i debatu o njihovom razumijevanju koncepta otpora. Da biste to učinili, podijelite radni prostor u 3 dijela. Prvi odjeljak bit će označen simbolom + (plus), srednji dio znakom = (jednako), posljednji dio znakom - (minus).

Pročitajte sljedeće izjave, jednu po jednu, sudionicima:

- Otpor se može definirati kao "odbijanje prihvaćanja nečega";
- Činovi otpora događali su se u prošlosti, ali ne tako često kao danas;
- Otpor je rijetko miran, češće je povezan s nasiljem;
- Svatko, svakodnevno i svugdje, može vježbati otpor.

Nakon svake tvrdnje, ako se sudionici slažu s njom, prijeći će na plus (+), ako se ne slažu prijeći će na minus (-), a ako nisu sigurni, ostat će na sredini. (=).

Pitajte sudionike zašto su se tako postavili i raspravite s njima njihova mišljenja i tumačenja izjava.

2. Radionica (60 minuta)

Za glavnu aktivnost radionice podijelite sudionike u 5 grupa i svakoj grupi dodijelite jedan od intervjuja. Svaka grupa će imati zadatku pročitati biografiju svjedoka vremena, poslušati intervjuje i raspravljati o povezanim pitanjima. Pozovite sudionike da potraže više informacija na internetu, u slučaju da nisu upoznati s povijesnim terminima i događajima.

Slavko Komar

Slavko Komar rođen je 1918. godine u Gospiću, današnja Hrvatska. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Član Saveza komunističke omladine Jugoslavije (SKOJ) postao je 1937. Tijekom Drugog svjetskog rata sudjelovao je u brojnim političkim akcijama koje su se organizirale u Zagrebu. Zbog svog djelovanja i suradnje s Komunističkom partijom vrlo brzo je morao "ići u ilegalu". Dana 4. kolovoza 1941. djelovao je kao rukovoditelj jedne od većih akcija zagrebačkog ogranka SKOJ-a, poznate kao "Botanički vrt", gdje je napadnut ustaško-fašistički odred. Budući da je bio pod stalnom prismotrom fašističkog režima u Zagrebu, pridružio se partizanima. Godine 1944. izabran je za člana Predsjedništva Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske. Tijekom i nakon Drugog svjetskog rata obnašao je niz važnih dužnosti. Bio je aktivni sudionik agrarnih i ruralnih reformi u poslijeratnoj Jugoslaviji, kao i kolektivizacije poljoprivrede. Taj dio svog djelovanja smatra svojim najvećim doprinosom razvoju socijalizma. Ordenom narodnog heroja odlikovan je 1952. godine. Preminuo je u 94. godini života u Zagrebu 28. srpnja 2012. godine. Pokopan je u Grobnici narodnih heroja na Mirogoju.

Poslušajte razgovor (19:34 - 25:25).

i raspravite sljedeća pitanja sa grupom:

- Koja radnja je opisana u intervjuu?
- Tko je sudjelovao u akciji? Protiv koga?
- Što mislite, je li ova akcija uspješan primjer otpora?

Vladimir Bobinac

Vladimir Bobinac rođen je 1923. u Zagrebu, Hrvatska. Početkom Drugog svjetskog rata opredjeljuje se za antifašizam i pristupa Savezu komunističke omladine Jugoslavije (SKOJ). U prosincu 1941. uhićen je od strane ustaške nadzorne službe i zatvoren. U zatvoru je ostao do svibnja 1942. Po završetku Drugog svjetskog rata nastavio je školovanje; 1947. upisao se na Filozofski fakultet u Zagrebu. Budući da je bio predsjednik Fakultetske narodne studentske mlađeži, od njega se nakon razlaza Tito-Staljin i Rezolucije Informbiroa očekivalo da aktivno sudjeluje u bojkotu i denunciranju svojih kolega, što je on odbio. Zbog toga mu je 1949. zabranjen rad na Fakultetu i protiv njega je pokrenut postupak zbog neloyalnosti državi. Godine 1951. poslan je na Goli otok - logor za političke zatvorenike - gdje je bio zatvoren do 1953. godine.

Bio je i svjedok i žrtva terora koji je tamo vladao. Nakon izlaska s Golog otoka uspio je završiti fakultet. No, kao bivši robijaš s Golog otoka, nailazio je na probleme prilikom traženja posla. Slijedom promjene političkih prilika i normalizacije odnosa između Jugoslavije i SSSR-a, zaposlio se kao profesor povijesti na otoku Krku. Bio je povremeni vodič po Golu otoku i imao je mnogo ideja kako sačuvati sjećanje na sve što se događalo na tom otoku. Preminuo je u 91. godini života u Krku 4. svibnja 2014. godine.

Razgovor (14:25 - 20:36) poslušajte na:

<http://www.croatianmemories.org/en/video-archive/vladimir-bobinac/>

i raspravite sljedeća pitanja sa grupom:

- Kako je Vladimir Bobinac vježbao otpor?
- Zašto nije sudjelovao u bojkotu na fakultetu?
- Kakve su bile posljedice?

Vera Winter

Vera Winter rođena je 1923. godine u Glamoču, u Bosni i Hercegovini. Potječe iz učiteljske obitelji. Za vrijeme Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca obitelj se seli po cijeloj zemlji, kako bi njezin otac dobio posao. Početkom Drugog svjetskog rata njezina je obitelj bila u Zagrebu. Vera Winter je u to vrijeme bila studentica. Kritizirala je ustašku vlast zbog neimaštine koja je pogodila narod, pa je zatočena u zatvoru u Petrinjskoj ulici, gdje je provela više od mjesec dana. Bila je u Zagrebu kad je rat završio. Nakon što je stekla diplomu ekonomiste i kraće vrijeme radila u Zagrebu, upućena je u Beograd na rad u Savezno ministarstvo. Zbog prijateljstva s jednim Hrvatom, za kojeg se sumnjalo da je sovjetski špijun, 1950. deportirana je na Goli otok. Godine 1953. prebačena je u ženski logor na obližnjem otočiću Sveti Grgur. Puštena je iste godine. O svom iskustvu zatočenice na Golom otoku prvi put je govorila 1989. godine. Umrla je u 92. godini života 30. kolovoza 2015. godine.

Razgovor (12:51 - 14:26 i 26:44 - 29:21) poslušajte na:

<http://www.croatianmemories.org/en/video-archive/vera-winter/>

i raspravite sljedeća pitanja sa grupom:

- Zašto je Vera Winter uhićena prvi put? Tko ju je uhitio?
- Što je s drugim uhićenjem?
- Je li po vama Vera Winter primjer otpora? Zašto ili zašto ne?

Ana Raffai

Ana Raffai rođena je 1959. u Zagrebu. Njezino obiteljsko nasljeđe temeljilo se na katoličkim vrijednostima. Za vrijeme Jugoslavije njezin otac, kao hrvatski nacionalist, kraće je vrijeme bio u zatvoru. Događaji Hrvatskog proljeća 1971. bili su važan povijesni trenutak za njezinu obitelj. Godine 1985. počela je raditi kao profesorica u školi, predajući francuski i njemački jezik. Za vrijeme rata u Hrvatskoj, od 1991. do 1993. godine, sklonila se u Švicarsku gdje se uključila u mirovni pokret. Nakon povratka u Hrvatsku, zajedno sa suprugom Ottom Raffaijem, nastavila je angažman u mirovnom pokretu i među prvima je širila ideju antiratnog djelovanja i nenasilja. Danas Ana i Otto Raffai vode udrugu pod nazivom RAND (Regionalna adresa za nenasilno djelovanje) kroz koju educiraju i promiču vrijednosti nenasilnog djelovanja spajajući duhovnost, društveni angažman i studij.

Intervju (30:08 - 31:03 i 33:35 - 36:35) poslušajte na:

<https://www.croatianmemories.org/en/video-archive/ana-raffai>

- Zašto su Ana Raffai i njezina obitelj napustili Hrvatsku?
- Koje primjere otpora Ana Raffai spominje u svom intervjuu?
- Po vašem mišljenju, je li miran otpor relevantan u vrijeme rata i sukoba? Kako?

Goran Božičević

Goran Božičević rođen je 1962. godine u Zadru. Otac mu je bio visokopozicionirani časnik u Jugoslavenskoj narodnoj armiji. Kad je bio u četvrtom razredu srednje škole, obitelj se preselila u Zagreb gdje je Goran započeo studij fizike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu. Od malih nogu se zanimal za politiku te je, slijedeći svoja idealistička uvjerenja, postao član Saveza komunista.

Početkom rata u Hrvatskoj uključuje se u mirovni pokret. Jedan je od osnivača Pakračkog dragovoljačkog projekta, a veliki dio rata u Hrvatskoj proveo je na pakračkom području radeći na normalizaciji odnosa između Hrvata i Srbaca. Nakon rata utemeljio je centar Miramida i nastavio s aktivnostima na društvenoj obnovi i izgradnjiji mira diljem bivše Jugoslavije. Danas je uključen u mirovne aktivnosti kroz edukaciju i razvijanje dijaloga na području bivše Jugoslavije.

Intervju (1:40:41 - 1:42:27 i 1:47:08 - 1:50:23) poslušajte na:

<https://www.croatianmemories.org/en/video-archive/goran-bozicevic>

- Što je bio Volonterski projekt Pakrac?
- Kako su volonteri pomogli lokalnom stanovništvu?
- Po vašem mišljenju, je li miran otpor relevantan u vrijeme rata i sukoba? Kako?

3. Zaključak i refleksija (30 minuta)

Svaka grupa ukratko predstavlja intervju na kojem je radila i raspravu koja je uslijedila. Nakon prezentacija, možete voditi konačno razmišljanje pitajući:

Koja vas je priča o otporu najviše iznenadila? Zašto?
Razmišljajući o izjavama sa zagrijavanja, je li se kod tebe nešto promijenilo nakon radionice? Biste li se drugačije postavili?

Potrebni materijali

Radovi sa životopisom i pitanjima.

Vještine (razvijaju ih sudionici)

- Povjesna istraživanja i kontekstualizacija;
- Bolje razumijevanje važnosti usmene povijesti;
- Bolje razumijevanje pojma otpora, te njegove važnosti u prošlosti i danas.

Savjeti i trikovi

Ako je moguće, upotrijebite projektor za prikaz izjava tijekom zagrijavanja, kako bi ih sudionici bolje razumjeli i razmislili o njima.

Tijekom glavne aktivnosti, pozovite sudionike da koriste svoje uređaje kako bi potražili povjesne informacije koje im nisu poznate, a koje bi im mogle pomoći da bolje razumiju kontekst intervjuja.

Dodatne informacije: [Osobna sjećanja](#)

Autor

Documenta

URBANO MAPIRANJE: PRISUTNOST ŽENA U JAVNIM PROSTORIMA

19

Naziv radionice

Urbano mapiranje: prisutnost žena u javnim prostorima

Cilj

Promišljanje o zastupljenosti (i podzastupljenosti) žena u europskim gradovima, kroz analizu i izradu karata.

Vrijeme

2 sata

Ciljna skupina/e

Svi uzrasti, ali bi za mlađe sudionike mogao biti potreban dulji uvod o konceptu reprezentacije i njegovim društvenim vezama. Predlažemo ovu radionicu s mladima iz grada ili lokalne zajednice.

Format

Online radionica

Ključne riječi (tema)

reprezentacija, žene, feminizam, sjećanje

1. Uvod (30 minuta)

Predstavljanje radionice (10 minuta)

Šetajući našim gradovima, moguće je primijetiti značajan broj kipova, spomenika, naziva ulica i trgova posvećenih važnim muškim ličnostima iz prošlosti. Suprotno tome, zastupljenost žena u urbanom prostoru znatno je rjeđa. Često, čak i kada su ženske figure prisutne u javnom prostoru, one često ne predstavljaju stvarne povijesne ličnosti, već ideal, prikaz tradicionalnih ideologija i vrijednosti (domovina, majčinstvo...). Iako na suptilan način, gradski spomenici i nazivi ulica imaju za cilj podsjetiti građane tko je vrijedan, moćan i utjecajan za društva, a – naprotiv – tko nije.

Proteklih godina mnoge su inicijative mapirale razlike muške i ženske prisutnosti u javnim prostorima te zagovarale veću zastupljenost žena, kao i manjina i drugih manje vidljivih skupina. Među tim inicijativama je i projekt „Mapiranje raznolikosti“: platforma koja je analizirala 30 gradova u različitim europskim državama, s ciljem otkrivanja ključnih činjenica o raznolikosti i zastupljenosti naziva ulica, te podizanja svijesti o tome „tko nedostaje našim urbanim prostorima“ ([Mapping Diversity](#)).

Zagrijavanje: Projekt mapiranja raznolikosti povijesnog društva (20 minuta)

Nakon što ste predstavili temu i projekt Mapiranje raznolikosti, podijelite sudionike u manje grupe od 3 do 4 osobe. Svaka grupa će imati zadatak odabratи jedan od gradova koje je analizirao Mapping Diversity. Analize su dostupne na web stranici Mapiranje raznolikosti klikom na kartu grada. Ako se grupa nalazi u jednom od analiziranih gradova, predložite da odaberu neki drugi za svoje istraživanje.

U grupi će sudionici istraživati web stranicu prikupljajući informacije o odabranom gradu. Zamolite sudionike da se usredotoče na sljedeća pitanja:

- Koliko je ulica u gradu posvećeno muškarcima?
- Koliko ženama?
- Tko su te žene?
- Jeste li prije čuli/znali za neku od ovih žena?

2. Radionica (60 minuta)

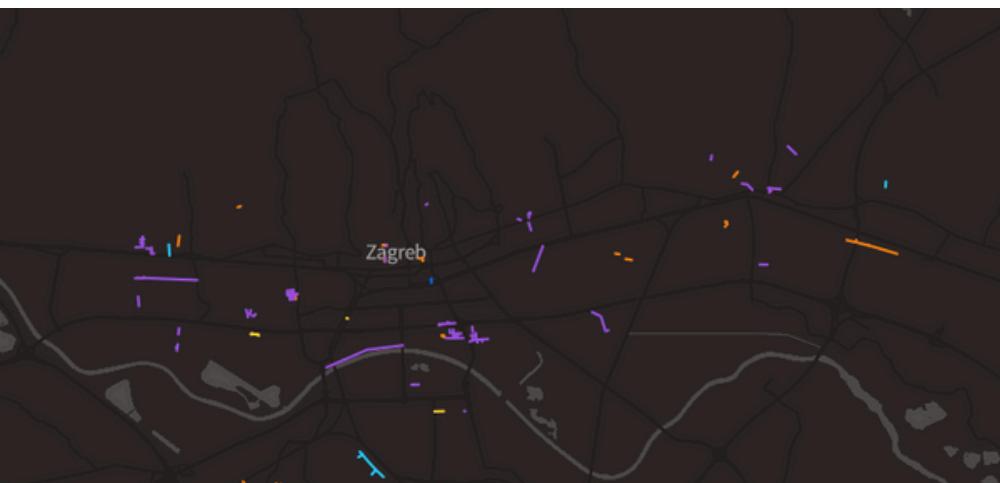
Vratite se u plenarnu sobu, kratko pitajte sudionike o gradovima koje su odabrali za analizu i njihovim raspravama.

Predložite da se sada usredotočite na svoj rodni grad. Poznaju li poznate žene iz svog grada? Znaju li za neki spomenik, ili naziv ulice posvećen nekoj mještanki? Ukratko predstavite pitanja u plenumu.

Podijelite sudionike u manje grupe od 3 do 4 sudionika, u sobe za razbijanje. Grupa ima zadatak istražiti ima li njihov rodni grad spomenike, nazine ulica ili trgova posvećene ženama. Oni mogu koristiti uobičajene alate za pretraživanje za istraživanje, ali također možete predložiti specifičnije web stranice kao što su: projekt EqualStreetNames (Njemačka i Belgija); Las calles de las mujeres (geochicasosm.github.io) (Španjolska i Latinska Amerika); Početna - TOPONOMASTICA FEMMINILE (Italija); Mapiranje raznolikosti (veliki europski gradovi).

Nakon što su istražili prisutnost spomenika ili ulica i trgova posvećenih ženama u njihovom rodnom gradu, sudionici bi te podatke trebali zabilježiti u kartu. Za to im je na raspolaganju alat Scribble Maps (<https://www.scribblemaps.com/>), ali i drugi besplatni online alati za izradu karata. Na Scribble Maps kliknite na "Create your map now", a zatim u tražilici potražite traženi grad.

Zamolite sudionike da odaberu 3 lokacije sa spomenicima ili imenima ulica posvećenim ženama u njihovom rodnom gradu i da ih označe oznakama na karti koju izrađuju.

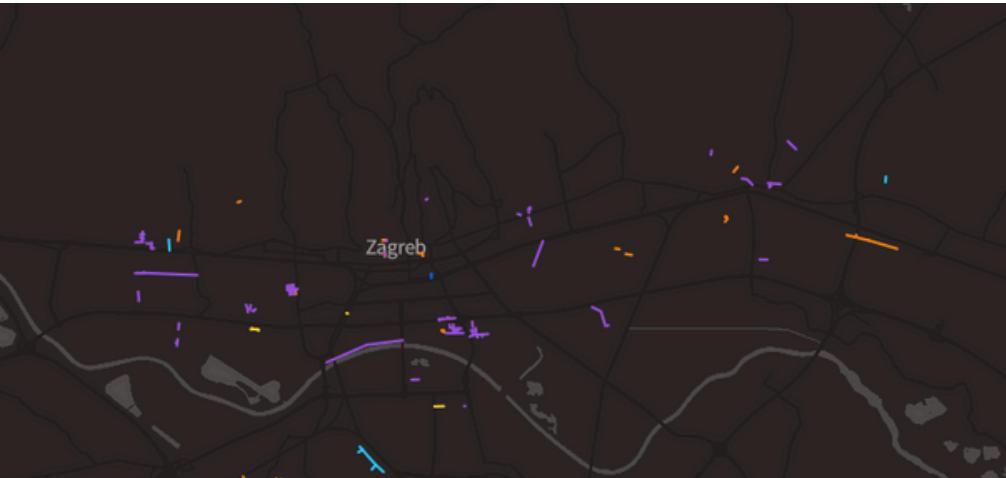

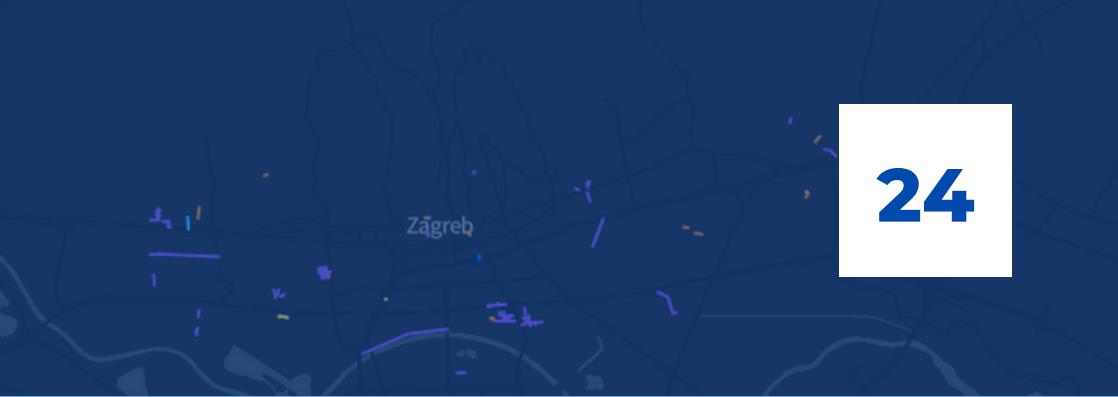

3. Zaključak i razmišljanje (30 minuta)

Vratite sudionike u plenarnu sobu i razgovarajte o njihovim istraživačima. Svaka grupa treba predstaviti svoje karte i odabrane lokacije. Za provođenje refleksije možete pitati grupe:

- Je li bilo lako ili teško pronaći 3 spomenika ili imena ulica posvećenih ženama u gradu?
- Tko su predstavljene žene?
- Jesu li one izmišljene (koje prikazuju vrijednosti, ideologije) ili povjesne žene?

Potrebni materijali

Online platforma za sastanke, web stranica za izradu karata.

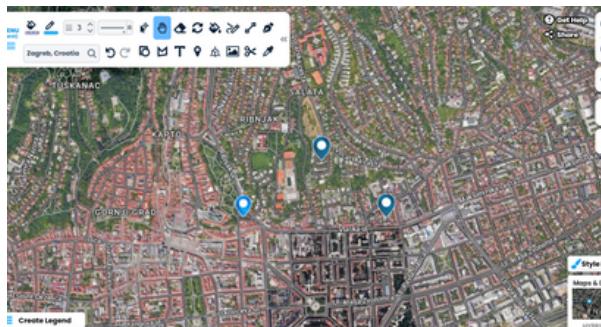
Vještine (razvijaju ih sudionici)

- Povijesna i urbana istraživanja
- Grupni rad
- Razvijena svijest o povezanosti urbanog krajolika i društva
- Razvijena svijest o zastupljenosti žena u javnom prostoru

Savjeti i trikovi

Savjetujemo vam da ovu radionicu organizirate s grupama mladih iz iste lokalne zajednice, odnosno grada. Ako imate više mješovitih grupa, predložite da istražite neki grad koji su svi posjetili ili koji im je poznat, kako bi ih istraživanje više zanimalo.

PRIMJER:

Izvor: screenshot označenih mesta za grad Zagreb, s web stranice Scribble Maps (<https://www.scribblemaps.com/>).

Dodatne informacije: [Mapping Diversity](#).

Autor

Documenta

25

TKANINE SUKOBA

Naziv radionice

Tkanine sukoba

Cilj

Razmišljati o teškim i osjetljivim povijesnim temama (rat i sukobi, život pod diktaturom..), koristeći kreativan i "hands-on" pristup.

Vrijeme

2 sata

Ciljna skupina/e

Svi uzrasti, ali ovisno o temi, možda će biti potrebna veća kontekstualizacija za mlađe sudionike.

Format

Radionica uživo (osobno).

Ključne riječi (tema)

kultura sjećanja, sukob i rat, postkonfliktna društva

1. Uvod (30 minuta)

Predstavljanje kolekcije (10 minuta)

Metodologiju korištenu na ovoj radionici razvila je Roberta Bačić, kustosica kolekcije "Conflict Textiles".

(<https://cain.ulster.ac.uk/conflicttextiles/>)

Kolekcija se sastoji od velikog broja međunarodnog tekstila, koji je nastao u Latinskoj Americi, a kasnije se proširio u druge dijelove svijeta, posebice zemlje pogodene sukobima i ratom. Većinu kolekcije čine arpilleras, trodimenzionalna vezena tapiserija iz Čilea. Arpillere su uglavnom radile žene, koje su htjele osuditi kršenja ljudskih prava i represiju koju su doživjele tijekom Pinochetove diktature (1973.-1990.).

Istražite zbirku (20 minuta)

Sudionici koriste svoje mobilne telefone kako bi istražili web stranicu i pogledali zbirku. Mogu koristiti tražilicu (<https://cain.ulster.ac.uk/conflicttextiles/search-quilts2/>) i pogledati, na primjer, tekstil iz svojih zemalja ili skrolati kroz cijelu kolekciju (<https://cain.ulster.ac.uk/conflicttextiles/search-quilts2/searchtextiles1/?alltex=.0&Search=List%20all%20Textiles>).

Dok to rade, navedite ih da razmišljaju o pitanjima:

- Jeste li pronašli neke zajedničke elemente među tekstilima koje ste vidjeli? Koji? (za mlađe skupine možete predložiti riječi: otpor, bol/trauma, žene...).
- Koji su vam elementi teksta bili zanimljivi? (Za mlađe skupine možete predložiti pitanja Jeste li pronašli neki tekstil iz svoje zemlje? Koji su ljudi/događaji predstavljeni na tekstu?).

2. Radionica (60 minuta)

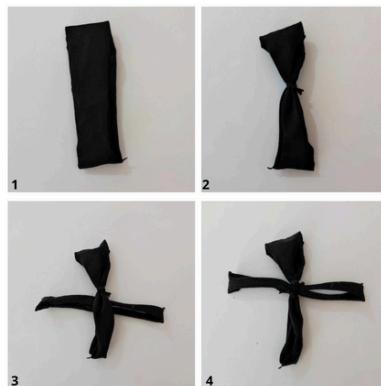
Prije radionice odaberite fotografije vezane uz temu koju želite obrađivati tijekom aktivnosti i isprintajte ih na A4 formatu. Na dan aktivnosti raširite fotografije na stol/površinu kako bi bile vidljive sudionicima.

Za početak aktivnosti podijeljite sudionike u parove. Svaki par ima zadatku odabrati jednu od odabranih fotografija. Prateći primjere arpilera, svaki par ima zadatku izraditi jednu tekstilnu lutku koju će dodati odabranoj fotografiji.

Nakon razgovora o odabranoj slici, sudionici razvijaju lik koji će joj dodati. Cilj zadatka je stvoriti pozadinsku priču za lutku i zamisliti koja je uloga lutke na slici.

Sudionici izrađuju lutku prema primjeru:

- izrežite oko 2/3 centimetra čarape kako biste napravili glavni dio lutke (1);
- odrežite manji komad čarape i zavežite ga oko tijela (na otprilike 1/3 duljine tijela), kako biste napravili glavu (2);
- izrežite malo veći komad da napravite ruke i umetnite ruke u tijelo (3);
- pričvrstite ruke za tijelo tako da odrežete još jedan manji komad čarape i zavežete ga u čvor ispod pazuha (4).

Sudionici zatim mogu dodati vunu umjesto kose i izrezati rabljeni tekstil kako bi stvorili odjeću za lutku. Oni mogu personalizirati lutku kako žele.

Dok se lutke stvaraju, sudionici ih lijepe na slike.

3. Zaključak i razmišljanje (30 minuta)

Sudionici predstavljaju svoje lutke i fotografije, s fokusom na priče koje su zamislili i izmislili. Kako biste podržali razmišljanje, pozovite parove da podijele ime koje su dali lutki, svoju priču i pozadinu te kako se lutka nalazi na odabranoj slici.

Potrebni materijali

Fotografije koje prikazuju temu na koju se želite fokusirati tijekom radionice; čarape; rabljeni tekstil; vuna; niti i igle.

Vještine (razvijaju ih sudionici)

- Kreativni grupni rad
- Empatija i razumijevanje
- Bolje razumijevanje pozicioniranja običnih ljudi u povjesnim događajima

Savjeti i trikovi

- Predlažemo da ovu radionicu provedete sa sudionicima koji već imaju određeno znanje – čak i minimalno ili ograničeno – o temi kojom se želite baviti. Razmislite o provedbi radionice nakon nekog od gradskih skupova uključenih u RI, kako bi sudionici podijelili zajedničko znanje o događajima i osjećali se ugodnije u pristupu temi.
- Prilikom odabira fotografija za radionicu predlažemo da odaberete fotografije koje ne prikazuju nasilne slike koje bi mogле biti traumatične za mlade sudionike.

Primjeri:

- Sljedeće fotografije nastale su na radionici na temu Hrvatske i Bosne i Hercegovine 1990-ih, za vrijeme rata. Cilj rasprave bio je osvrnuti se na situaciju i osjećaje ljudi koji su živjeli u ratom zahvaćenim mjestima.

Slike: Documenta

Dodatne informacije: [Conflict Textiles Website \(ulster.ac.uk\)](http://Conflict Textiles Website (ulster.ac.uk))

Autor

Documenta, with the support of Roberta Bačić

HVALA VAM

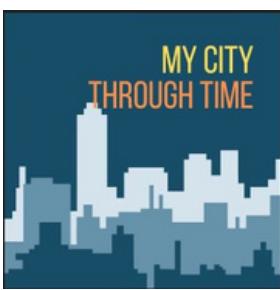
This publication reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

**AUTOR: Documenta, with the support
of Roberta Baćić**

Toolkit-designer: Valentino Petričić
petricic.valentino93@gmail.com

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union